
Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a július 22-28. közötti időszakra

Az előző hét elején tapasztalt lehűlést követően melegedett az idő, 25-26°C-ot mérhettünk a hét közepén. A hétvégén azonban újabb lehűlés érkezett, a napi maximum hőmérséklet 19-21°C között alakult. Hétfőtől ismét melegszik az idő. Az éjszakai hőmérséklet az elmúlt napokban 9-18°C között volt. A borvidék nagyobb részén nem hullott számottevő csapadék, ez alól kivétel Mád, Olaszliszka, valamint Herceghút.

Zajlanak a munkák az ültetvényekhez, végéhez ért a zöldszüret és a csonkázás első köre. A sorajlak és a sorközök gyomszabályozását is folyamatosan végzik a gazdálkodók. Permetezések kapcsán pedig 5-6. kezeléseket végzik.

Fenológia

Fürtzáródás fenológiai állapotában van a szőlő.

Furmint fürt, Tolcsva, 2020.07.20.

Kórokozók

Lisztharmat

A lisztharmat fertőzési nyomása továbbra is magas. A meleg és párás viszonyok kedvezőek a kórokozó számára. Még nem lazíthatunk, a megfigyelést és a védekezést folytassuk tovább kellő odafigyeléssel. A fejletlenebb bogyók még igen érzékenyek a lisztharmatra. Az aktuális permetezés alkalmával ként és felszívódó hatóanyagú készítményt használunk (miklobutanil, difenokonazol, tebukonazol). A megfelelően kezelt ültetvényekben csak észlelési szinten, egy-egy bogyón találni

meg a kórokozó tünetét. Ahol komolyabb gondot okoz a lisztharmat ott meptildonokap és gázosodó, felszívódó hatóanyag (metrafenon, piriofenon) együttes alkalmazásával végezzünk lemosásszerű permetezést. Ökológiai gazdálkodásban kén és olajos készítmény (pl. narancsolaj) kombinációjával védekezhetünk, illetve ezt kiegészíthetjük kálium-hidrogén-karbonát tartalmú készítménnyel. Ahol nagyobb a növényvédelmi probléma ott tartsunk rövidebb permetezési fordulót (10 nap), ahol jó egészségi állapotban vannak az ültetvények ott nyújthatunk a fordulókon. A 14 napnál hosszabb fordulókat azonban kerüljük.

Lisztharmat fertőzés fürtön

Peronoszpóra

Azokban az ültetvényekben, ahol még nem végezték el a csonkázást, tovább erősödött a lombozat felső részének fertőzöttsége (a csonkázások során a tünetes levelek jó része eltávolításra kerül). A csonkázott, illetve a megfelelően védett ültetvények kisebb a fertőzöttség mértéke, de szinte mindenhol láthatóak a tünetek lombon. Bogyótünettel nem találkoztunk a bejárt ültetvényekben. A védekezést réz (rézoxiklorid, rézhidroxid) készítményekkel folytassuk. Több helyen már megtörtént a fürtzáródás, ahol még nem, ott van lehetőség arra, hogy hatóanyagot juttassunk a fürtök belsejébe. Ez igaz a réz kapcsán is, de használhatunk folpet hatóanyagot is, ami botritisz ellen is védelmet nyújt. Réz esetében figyeljünk, hogy ne lépjük túl a 1 év/ 4kg/ha fémréz hatóanyag kijuttatását.

Olajfoltok a lombozat felső részén

Feketerothadás

Több ültetvényben is tovább erősödött a fertőzöttség mértéke. A borvidék számos pontján jelent kihívást a kórokozó elleni védekezés. Főleg, ott, ahol eddig nem foglalkoztak vele. A bogyók zsendülésig fogékonyak. Védekezéshez a tebukonazol, miklobutanil, difenokonazol hatóanyagok közül válasszunk. Így egyszerre tudunk védekezni feketerothadás és lisztharmat ellen. E hatóanyagok blokkolják a kórfolyamatot, a tünetek kifejlődését leállítják (levélen és bogyón egyaránt). Ökológiai művelésű ültetvényekben nincs engedélyezett hatóanyag a kórokozó ellen. Ezekben az ültetvényekben törekedni kell a szellős lombozat kialakítására és a megfelelő gyomszabályozásra.

Súlyosabb feketerothadás fertőzés

Fakórothadás

A betegség elsősorban jégverés után jelentkezik. Védekezésre alkalmazható a folpet, a piri-metanil. A réz-készítmények a kórokozó ellen nem hatásosak. Jégeső után a gyorsaságé a főszerep. A kezelések a kár bekövetkezte után 12-18 órán belül hatásosak. Egy nap elteltével a védekezés hatástalan.

Fásbetegség

A fás betegségek tünetei több ültetvényben már láthatóak. A fás betegség okozója többféle gomba is lehet, ezért a megjelenési formája is változatos. A fertőzött tőkét célszerű megjelölni. Ezen tőkét majd, a metszés előtt, az egészséges részig vissza kell vágni és sebkezelés alkalmazása szükséges. Az elhalt tőkét azonnal vágjuk ki és semmisítsük meg.

Fás betegség tünete

Kártevők

Tarka szőlőmoly

A kihelyezett csapdák kis számba fogják a tarka szőlőmoly hím egyedeit. A vizsgált ültetvényekben nem volt jelentős a csapdázott szőlőmolyok száma a második nemzedék során. A védekezés most, a hónap utolsó harmadában aktuális.

Atka

Gyenge mértékű gubacsatka fertőzés látható egyes ültetvényekben, a védekezés nem indokolt.

Amerikai szőlőkabóca

Több ültetvényben is megjelentek az amerikai szőlőkabóca imágói a kihelyezett csapdákbán. A fogott egyedek száma alacsony, 1-3 db/lap.

Az imágók megfigyelése sárga ragadós lapokkal lehetséges. Ahol eddig nem történt meg a csapdák kihelyezése, ott most már helyezzük ki őket az ültetvényekbe. A sárga ragacslapok által

nyomon követhetjük az imágók jelenlétét az ültetvényben. Továbbá a lárvák elleni hatékony védekezés esetén is érdemes alkalmazni ezeket a csapdákat, a szomszéd ültetvényekből esetlegesen áttelepülő imágók megfigyelésére. A lapok segítségével láthatjuk, hogy indokolt-e a védekezés az imágók ellen. Az egyedek számát 7-10 naponta kell feljegyezni. A lapok hatékonyságukat kb. 2 hétig őrzik meg, így ennél hosszabb ideig nem célszerű használni egy csapdát. **A védekezési küszöbérték 4 egyed/lap/10 nap.** 5 ha-os terület nagyságig hektáronként 3 db lapot kell kihelyezni, 5-10 ha esetében 2 db kell hektáronként, 10 ha-nál nagyobb tábla esetében 30db/tábla. A lapokat elszórtan kell kihelyezni.

A védekezésre több növényvédő szer áll rendelkezésünkre (alfametrin, tau-fluvalinát, spinozad, flupiradifuron). Szaporítóanyag előállító ültetvényekben kötelező a védekezés a kabóca ellen.

Az amerikai szőlőkabóca a szőlő aranyszínű sárgaság megbetegedését okozó fitoplazma vektora szőlőben. Mivel a kórokozó ellen nem tudunk hatékonyan védekezni, ezért a vektorszervezet elleni rovarölő szerek kezelésekkkel tudjuk megelőzni a betegség terjedését. Fontos, hogy ne csak az ültetvényekben, hanem a házi kerti tőkéken is végezzünk megfigyelését és indokolt esetben védekezést.

A fitoplazmának a szőlő mellett több gazdanövénye van, ezek közül legjelentősebb az erdei iszalag. E növényről más kabóca fajok át tudják vinni a kórokozót szőlőre, ahol az elterjesztésében már az amerikai szőlőkabóca játszik szerepet. Ezért ajánlott az ültetvényekből és közelükből eltávolítani az erdei iszalagot.

A Tokaji borvidéken eddig nem mutatták ki szőlőről a kórokozót, viszont erdei iszalagról már több helyről is (Bodrogkisfalud, Tállya, Golop, Tarcal).

Amerikai szőlőkabóca imágója a sárga színcsapdán

Amerikai lepkekabóca

A lárvák és a fehér viaszos szövedék láthatóak a szőlő leveleinek fonákán és a fürtökön. Az amerikai szőlőkabóca elleni kezelések védelmet nyújtanak a lepkekabóca ellen is. Kontakt szerek

használata esetén a tapadásfokozó készítmények alkalmazása ajánlott a hatékonyság növelése érdekében.

Kígyóaknás szőlómoly

Több ültetvényben is észleltük a kártevő előfordulását, a károsítás mértéke minimálisan erősödött. A védekezés nem indokolt.

Kígyóaknás szőlómoly károsítása levélen

Gyomszabályozás

Az ültetvényekben továbbra is erőteljes gyomosodás figyelhető meg. Az elmúlt napok, hetek csapadékos és meleg időjárása ehhez kedvező feltételeket biztosított. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.07.14-20.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
----------------	-----------------------	--------------------

Sárospatak Királyhegy	19,7	4,6
Sátoraljaújhely Szemszúró	19,5	9,3
Hercegkút Hosszúhegy	20	22,8
Tolcsva Nyakvágó	19,2	5,2
Erdőbénye Lócse	19	8,7
Vámosújfalú Rány	-	-
Olaszliszka Haraszt	19,9	12,8
Szegi Poklos	19,7	8,2
Tarcal Bakonyi	18,9	5,1
Tokaj Hétszőlő	19,7	5,3
Bodrogkeresztúr Dereszla	19,1	5,4
Mád Juharos	19,2	14,1
Mád Úrágya	19,6	18,9
Tállya Nyergesek	19,1	2,8
Abaujszántó Kassaváros	18,7	5,9

Várható időjárás 2020.07.22-28.

A következő napokban is marad, a hét elején beköszöntő meleg időjárás, napközben 26-28°C-ra kell számítanunk. Az éjszakai hőmérséklet 14-19°C között alakul majd. Csapadékra kedden, szerdán, szombaton és a jövő hét hétfőn kell számítanunk. Ez előrejelzés jelenleg hétfőre jósol nagyobb mennyiségű, 10 mm-t meghaladó csapadékot.

Zöldszüret

Az idei esztendőben is meghirdetésre került a zöldszüret. Az ebben résztvevők esetén fontos, hogy ne hanyagoljuk el az ültetvényeket. Növényvédelem szempontjából, legalább kén és réz kombinációjával folytassuk a védekezést, a lombozat védelme érdekében. Ahol az egyes kórokozók fellépése jelentősebb ott ezt a kombinációt kiegészíthetjük az előrejelzésben leírt hatóanyagokkal.

Kártevők esetén pedig az amerikai szőlőkabóca monitorozását folytassuk mindenképp. Amennyiben a lárvák száma jelentős, vagy a csapdák fogási adatai alapján az imágók száma eléri a védekezési küszöbértéket, akkor alkalmazzunk rovarölő készítményt. Konvencionális művelés esetén alfametrin, AKG programban résztvevő ültetvényben pedig a tau-fluvalinát hatóanyagú készítmény használható kedvezőbb hektárköltséggel.

Pableczki Bence
Növényorvos